

TELEGRAFUL ROMAN.

Apere Marția, Joia și Sâmbătă.

ABONAMENTUL:

pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhid., Sibiu, str. măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, str. măcelarilor Nr. 45.
Epistole nefrancate se refuză. Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de douăori 24 fl., — de trei ori 30 fl.
rândul cu litere garmond.

Tripla alianță.

Sibiu, 20 Octomvrie n.

Vorbeam în numărul trecut despre propagandă pe care o face un ziar mare berlinez, — care de alt-cum reprezintă mai mult interesele economice, decât cele înalte politice ale Germaniei, — pentru Italia să fie scoasă din tripla-alianță, și spuneam, că nu credem în realizarea acestei dorințe. Tripla alianță are să existe și mai departe, în formațiunea ei actuală și în condițiunile în care ea a fost legată.

Ne-am scos și ne scoatem afirmațiunea aceasta din faptul, că tripla alianță a fost reînnoită la timpul seu cu termen până la finea anului 1914, iar până atunci nici una dintre marile puteri europene, cari o compun: Germania, Austro-Ungaria și Italia, nu poate eși, cu atât mai puțin poate fi scoasă din legăturile în care aceste state au intrat din buna lor voie. Iar până la finea anului 1914 multe se mai pot întâmpla pentru a determina pe cele trei mari puteri să rămână și pe mai departe în alianță în care se află, și încă de multă vreme.

Căci alianța în care se află aceste trei state a primit ființă la anul 1879, întâi ca dublă-alianță, legată numai între Germania și Austro-Ungaria, iar dela 1882 ca triplă alianță, subscriind atunci contractul de ajutorare mutuală, în cas de primejdie, și — Italia.

Ideea a fost a cancelarului de fier Bismarck al Germaniei, care pentru a vedea imperiul german acoperit și asigurat în contra unui eventual atac din partea Rusiei, a căzut de acord cu ministrul comun de externe al monarhiei noastre cu privire la legarea Rusiei de a păra în contra Rusiei. Alianța a avut deci din capul locului un caracter defensiv în ce privește statele aliate, și în general menținerea

păcii, atât de necesară tuturor popoarelor Europei.

În comunicările oficiale și semi-oficiale, făcute la timpul seu, s'a spus, că alianța nu urmărește scopul de a ataca pe nimeni; din contră, ținta ei este asigurarea și consolidarea păcii europene, și astfel ea e o alianță defensivă în sensul cel mai strict al cuvântului, legată numai în interesul păcii și eventual pentru garantarea ajutorului reciproc în caz de necesitate.

Când are să se dea acest ajutor? E stipulat destul de clar în contractul legat și subscris în 7 Octomvrie 1879 în Viena. Se spune adecă în contract, că atunci, când una din părțile contractante va fi atacată în interesele ei din partea unei puteri, care nu e Rusia, deci din partea oricărei alte puteri, atunci partea ceealaltă are să rămână în neutralitate binevoitoare. Dacă însă e atacată de Rusia, ori de un stat, care e sprijinit de Rusia, atunci aliata e datoră să sară întru ajutorul aliatei ei atacate, cu toate puterile de cari dispune.

E evident deci, că alianța a fost legată cu scopul de a pune frâu aspirațiilor rusești, pe cari le nutreau cei din Petersburg cu privire la peninsula balcanică, unde Rusia voia să ajungă dictatoare.

Italia a intrat în aceasta alianță trei ani mai târziu, în 20 Mai 1882, când a subscris și reprezentantul ei legal, ministrul de externe, contractul, și anume, din motivul, că pe atunci Italia se afla în raporturi foarte încordate cu Franța, unde clericalismul, stăpân pe situația politică, lucra în direcția de a readuce la nouă viață puterea sdruncinată a Papei, și a' l face iarăși pe el stăpân în Roma, capitala Italiei unite.

Prin intrarea Italiei în alianță, adecă, prin prefacerea dublei alianțe de mai înainte în triplă alianță, scopul ei a devenit îndreptat nu numai în contra Rusiei, ci acum în mod

indirect și în contra Franciei, care tocmai din acest motiv s'a văzut necesită a lega și ea alianță de apărare cu Rusia, formându-se astfel în Europa, pe lângă tripla alianță a Germaniei, Austro-Ungariei și Italiei, și o dublă alianță, legată între Franța și Rusia.

La anumite intervale alianța a fost reînnoită astfel, că ea e acum legată, cum am spus, până la finea anului 1914. Dar în cursul vremii situația s'a schimbat. În Franța clericali au pierdut terenul de sub picioare. Italia nu mai avea motiv a se teme, că din partea Franciei se va face vre-o încercare pentru restabilirea puterii lumești a Vaticanului. În locul raporturilor încordate de mai înainte au intrat raporturile cele mai amicale între Franța și Italia. Dar în raporturi bune a început a trăi și Germania și monarhia noastră cu Rusia. Astfel, că dacă avem în vedere scopul pentru care a fost legată alianța, mai că am putea spune, că ea astăzi e de prisos.

Dar aceea ce vrem să constatăm este, că afară de angajamentul luat din partea celor trei puteri mari europene de a se sprijini reciproc atunci când va fi atacată careva din ele din partea Rusiei, ori din partea unui stat apărât ori ajutat de Rusia, nu au nici un obligament nici una din ele față de celelalte. Au mână liberă și poate fiecare din ele să întreprindă orice acțiune reclamată de interesele proprii, fără a cere învoirea aliatelor. De unde urmează, că Italia, prin faptul că a ocupat Tripolitania, pe socoteala proprie, nu a vătămat contractul legat cu celelalte două puteri din tripla alianță!

Se știe doară, că nici Austro-Ungaria nu a făcut întrebare la Roma, când a anexat Bosnia și Herțegovina, dacă sunt învoia Italiei să se facă anexarea, căci dacă se făcea această întrebare, sigur că Italia răspundea cu un categoric nu, în

urmă raporturilor de intimitate, cari există între curtea domnitoare din Roma și cea din Belgrad, știindu-se, că pentru Sârbia anexarea era o chestie din cale afară însemnată. Ocuparea Tripolitaniei din partea Italiei nu atinge deci de loc interesele triplei alianțe și prin ea nu se vatămă contractul legat între cele trei puteri aliate. Prin urmare, supărările presei din Berlin pe Italia, din prilejul acestei ocupări, nu sunt motivate. Dar nici amenințările ei cu scoaterea Italiei din tripla alianță nu se vor realiza, pentru că tripla alianță va exista și mai departe, ca o necesitate reclamată de împrejurări și de situația politică din Balcani, unde în fiecare moment se pot ivi grave complicațiuni.

Sfințirea bisericii din Pișchinț.

Poporul nostru din comuna Pișchinț a ridicat întru mărirea lui Dumnezeu o biserică nouă, așezată pe o colină de unde are o privire frumoasă.

Biserica aceasta a fost sfințită Dumnezeu, în 2/15 Oct. a. c. și dată destinațiunii sale prin înalt Preasfinția Sa Părintele Arhiepiscop și Mitropolit Ioan Mețianu, care a plecat din Sibiu Sâmbătă cu trenul de dimineață, însoțit de P. C. Sa, arhimandritul vicar arhiepiscopesc Dr. Ilarion Pușcariu, asessorii consistoriali Matei Voileanu și Lazar Triteanu și de discipolul Dimitrie Câmpeanu.

La gara dela Sibiu înalt Preasfinția Sa a fost întâmpinat de protopopul tractului Orăștiei, Vasiliu Domșa, care în fruntea preoției, a învățătorimeii din tract, și în prezența unei frumoase cununii din poporul nostru credincios de pe Câmpul pânii, prin cuvinte alese a bineventat pe păstorul cel bun, care cu zel apostolic îngrijește de turma sa credincioasă.

Înalt Preasfinția Sa răspunde în cuvinte alese, mulțumind pentru bineventare și declară, că de câteori se află în mijlocul credincioșilor săi, primește nouă puteri și nouă îndemnuri de a lucra pentru înaintarea lor în cele bune și folositoare, în cele vremelnice și vecinice.

Dela Sibiu înalt Preasfinția Sa luând trenul pe linia Sibiu Cugir, în 15 minute ajunge la fruntașia comunei Vinerea. Aici tot poporul, cu mic și mare, tineri, bă-

FOIȘOARĂ.

Mănăstirile în Rusia.

(Fine).

Mănăstirile se bucură în Rusia, ca așezăminte de stat, de dreptul de persoane morale. Totuși, ori de câteori își capătă vre-o nouă bucată de pământ, indiferent dacă prin cumpărare ori prin dăruire, ele au trebuință de o autorizare specială. De cele mai multeori însă statul nu s'a ocupat de înmulțirea bunurilor mănăstirilor, de împutășnirea lor. De foarte multeori însă statul nu numai a permis primirea de daruri, ci singur a cedat călugărilor bunuri luate din domeniile coroanei. Se socotește, că în chipul acesta guvernul imperial a împărțit dela 1836 până la 1860, 9000 desiatine de pământ arabil și livezi, și 16000 desiatine de pădure la 180 de mănăstiri. Spre sfârșitul domniei lui Alexandru II. posesiunea teritorială a clerului negru s'a scotit la 156000 de desiatine. De atunci ea trebuie să fi crescut încă. Mănăstirile din guvernământul Novgorod posedau singure aproape 10000 de desiatine; Sfântul Sergiu singur 7000. Dacă vom să taxăm adevărata valoare a posesiunii imobiliare, nu trebuie să uităm că în Rusia și mai cu seamă în nordul im-

perului, unde se află cele mai multe mănăstiri, se găsește moșii de 50.000 de desiatine, ba chiar și de 100.000 de hectare și mai mult. De asemenea nu trebuie să uităm, că produsul acestor suprafețe colosale sunt mai mici decât ale fermelor din apas care sunt de douăzeci de ori mai puțin întinse decât cele rusești. Pe de altă parte e adevărat, că unele mănăstiri sunt așa de bogate, încât a trebuit să se nască întrebarea, dacă nu cumva ar avea dreptul să fie reprezentate în adunările provinciale (zemstvo). Aceste moșii formează totuși numai partea cea mai puțin însemnată a averilor sau veniturilor unei mănăstiri. Multe dintre ele posedă încă și capitaluri pe care stăreții lor le depun cu mari dobânzi.

Izvorul principal al veniturilor mănăstirești a rămas încă în mână călugărilor; acestea sunt darurile pentru scopuri sfinte. Ele sunt un izvor străvechi și adânc, care de secole țâșnește din toate părțile pământului rusesc, și în loc de a seca devine tot mai puternic. În mănăstirile se află cele mai multe moaște și icoane renumite. Din cauza aceasta la ele alargă cel mai mare număr de închinători și în mână lor vin cele mai bogate milostenii. Căile ferate, desființarea robiei țăranului și concesionile care i s'au făcut, au dezvoltat obiceiul închinătorilor de a se duce la mănăstiri în chip enorm.

Până acum 20 de ani Kievul se mândrea cu vizita a 200.000 de închinători. La unele sărbători medicii erau plini de grije pentru sănătatea publică din cauza acestei enorme îngrămădiri de oameni. Se spunea că, după cum la marile mulțimi de închinători din Persia, Arabia și India, acum se pare că holera și-a luat uneori ca punct de plecare piossele cete din Kiev. Numărul credincioșilor cari se duc astăzi la catacombele dela Pecersca Kievului, s'a împărțit și încincit. Kievul a ajuns prima și cea mai însemnată dintre locurile de închinare din lumea creștină, ba poate chiar cel dintâi din lumea întreagă. După cum se asigură, în unii ani s'au numărat în sfântul oraș dela Nipru ca la un milion de închinători, și toți au adus luminări și și-au depus oboiul lor.

În Sfântul Sergheie ca și în Pecersca imbulzeala este la unele sărbători așa de mare, în cât nu se mai găsesc luminări de ajuns pentru vânzare. Călugărilor dela Troița li se întâmplă nu rare ori la mormântul Sfântului Sergheie să vândă aceeași luminare de cinci ori la închinători.

Alt izvor de venituri pentru mănăstiri e fabricarea luminărilor și a icoanelor cu care se ocupă călugării. Icoanele servesc ca obiecte de amintire piosă și se vând credincioșilor cu un câștig de 100%, și chiar 200%! Din prescurile rezaltă pentru Troița un câștig de 80.000 până la 100.000

de ruble pe an. Pe la 1870 această mănăstire câștiga din prescurile sale cam 30.000 de ruble, iar pe la 1880 abea numai 1000. La aceasta trebuie să se adauge liturgiile care se slujesc continuu la cele douăsprezece biserici ale lavrei, tedeumurile care se fac la moaștele Sfântului Sergheie și d.feritele parastase.

O treime din aceste venituri aparține mitropolitului, restul e al mănăstirii. Călugării sunt și ei răsplătiți cu câștigul din cântările lor pe la alte moaște și icoane renumite, căci pietatea negustorilor din Moscova e în continuă mișcare.

Mănăstirile cele mari mai au un izvor de venituri: hanurile și crâșmele (cârciumele), clădite dinaintea porților lor și pe care călugării le închiriază la antreprenori și negustori. Astfel casele de găzduit ale lavrei Troița pot da adăpost la mii de oameni. În Troița, Pecersca, și în multe alte mănăstiri, închinătorii fără mijloc sunt primiți gratis, sau mai drept, la plecarea lor lasă un dar a cărui valoare rămâne la propria lor chitză. În diferite mănăstiri închinătorii nu se mulțumesc cu o vizită scurtă. Sânt mulți cari, pentru a-și împlini o făgăduință, rămân mai mult timp la mănăstire, din pietate sau pentru pocăință. Din cei 10.000 sau 15.000 de călugări care profită de scurta vară dela Athanghel pentru a se duce pe apă la ceațăua călugărească dela Marea Albă, mulți

trâni, bărbați și femei, aștepta sosirea arhierului celui mare. Înaltul oșpea fost primit cu poartă de triumf și cu bardierii de călăreți. Poporul era îmbrăcat în haine de sărbătoare. În fruntea poporului se afla marele proprietar și fruntașul bisericii și al neamului nostru, dnl Dr. Ioan Mihu, care în numele poporului salută pe Înalt Preasfinția Sa de bunăvoință, dorindu-i încă mulți ani fericiți, ca să poată veni peste doi ani și la sfințirea unei biserici noi și în Vinerea.

Adânc mișcat de dragostea și alipirea manifestată și la această ocaziune, Înalt Preasfinția Sa mulțamește, spunând, că a venit în mijlocul poporului, atât pentru a se ruga cu el împreună lui Dumnezeu, pentru cele bune și de folos sufletului și trupului nostru, cât și pentru a-i da și unele învățături bune și folositoare. Spre care scop invită poporul a se întruni în sf. biserică, la 3 ore după amiază.

Dela gară Înalt Preasfinția Sa a mers la casa ospitală a domnului Dr. I. Mihu, unde a prânzit, dimpreună cu suita sa.

La orele 3 p. m. sunând clopotele bisericești, preoții au mers la biserică, s-au îmbrăcat în sfintele odăjdii și în sunetul clopotelor și al cântărilor evlavioase au sosit la casa domnului Dr. Ioan Mihu, de unde au condus pe Înalt Preasfinția Sa la biserică, unde după terminarea vecerniei Înalt Preasfinția Sa a ținut poporului o frumoasă cuvântare de învățătură.

Duminecă dimineața la orele 8 un bandieru de călăreți a petrecut pe Înalt Preasfinția Sa în comuna vecină Pischint, unde cu răză pompă s'a săvârșit sfințirea bisericii celei noi. După terminarea ritualului arhierul a ținut poporului o vântare obișnuită plină de învățături și de îndemnuri spre toate cele bune și folositoare. Răspunsurile liturgice le-a dat corul disciplinat și bine condus al domnului învățător din Orăștie, Ioan Branga.

La festivitatea aceasta a luat parte poporul din comunele vecine. De tot frumos a fost reprezentată floarea intelectualilor noștri din Orăștie, în frunte cu deputatul sinodal și congresual dl Dr. Aurel Vlad.

După terminarea ritualului Înalt Preasfinția Sa s'a reîntors la Vinerea, unde a luat prânzul în casa domnului Dr. Ioan Mihu, iar la orele 3 a plecat la gara din Șibot și cu trenul dela orele 8 seara a ajuns sănătos la reședința sa.

Pentru „Cultura creștină“.

— Un răspuns. —

Domnul Dr. Vasile Moldovan, profesor de teologie la seminarul gr. cat. român din Gherla a publicat în numărul 11 din 1 Iunie v. 1911 al revistei „Cultura creștină“, ce apare în Blej un articol intitulat: „Credințe deșarte“. Comunică adevărul o parte din articolul dlui Victor Cholnoky, profesor la universitatea din Cluj, publicat în nr. 114 al ziarului „Pesti Napló“ din 14 Maiu 1911, în care acesta prezintă poporul românesc, ca pe unul dintre cele mai ignorante popoare din lume, care nu merită o soartă mai bună. O face aceasta pe motivul afirmativ, că „o însușire caracteristică a întregului nostru popor“ este credința lui în superstiții, dintre care special cea mai scârboasă este credința în strigoi, păstrată la noi în cea mai virgină curățenie, față de care ori ce superstiție din lume fie ea ori cât de tiră

rămân luni și chiar ani într-gi în Solovț și se pun de bună voie în serviciul călugărilor.

Așa de mare e pietatea în poporul rusesc și în chip așa de greu conștiința păcatelor apasă asupra multora.

Afară de locurile de închinare renumite, de asemenea sunt puține mănăstiri care să nu vadă în cuprinsul zidurilor lor un cântec mic număr de vizitatori, mai cu seamă dacă se află acolo vreo icoană care se bucură de deosebită venerație. De oarece însă nu toți pot veni la mănăstire, icoanele acestea sunt luate uneori și duse din loc în loc în procesiuni sfinte, pentru ca toată lumea să-și poată da tributul său de venerație.

Poporul se îngrămădește împrejurul lor și se luptă pentru cinstea de a le săruta, a le duce, ori a le adăposti peste noapte în casa sa. Poporul rusesc e foarte legat de sufletul de cinstirea icoanelor. Cine a vizitat Moscova, n'a putut să nu vadă la poarta principală din Piața Roșie (care desparte Kremlinul de țarg) o mică capelă. În această bisericuță, pe lângă oare puțini Ruși trec fără a se închina, se păstrează icoana iberiană (Iverscica) a Sfintei Fecioare, care e renumită în toată Moscova. Împăratul nu vine niciodată în vechea capitală, fără a vizita și acea capelă și a se închina la sfânta Icoană.

rană și de groază este numai o jucărie de copii.

Dl Cholnoky zice, „că manifestarea reală în afară a acestei superstiții este deschiderea mormintelor și mutilarea cadavrelor“ și, ca dovadă susține, „că în scurtul interval de 2 săptămâni, din 3 locuri a sosit vestea, că țărani valahi au săpat mormântul morților, abia îngropați, le-au ciungărit cadavrele și le-au străpuns inima cu par ori cu rudă ascuțită“.

Mai susține, că cea mai mare parte din aceste cazuri rămâne taină, pentru că o tănușește însuși primarul satului, eventual și dascălul, ba chiar și popa. Că și ei cred în superstiția strigoilor. În urmă esclamă: „Nu antropofagia și nu nenorocitul, care moare de foame, ori cel ce din această cauză își extirpează familia, — nu acestea formează rușinea veacului XX., ci acestea grozăvenii nocturne de cimitirii tănușite pe vecie!“

Dl profesor de teologie Dr. Vasile Moldovan combate, ceea ce bine a făcut — aserțiunile de rea credință și tendințioase ale dlui Cholnoky; trage la îndoielă cauzile aduse de acesta, pe cari nu le poate controla și constată, că „credința deșartă a însoțit omenirea dela leagănul ei în toate timpurile și o va însoți poate până va exista“. Prin următorul citat din Pallas Lexikon-ul ungureș vol. XVI. p. 631: „Această străveche închipuire superstițioasă despre strigoi e răspândită pe întreg rotogolul pământului, iar în Europa centrală e dezvoltată mai ales la popoarele slave de sud“, dovedește că credința deșartă nu este însușirea caracteristică, specifică a poporului român.

În această combatere dl Moldovan admite, că există diverse superstiții și la poporul nostru românesc, care „foarte adeseori esecolază un cult și fals și superflu“, și că preoțimea română atât gr. cat., cât și gr. orientală în multe cazuri, în loc să combată credința deșartă din popor, cum îi este datorița, o nutrește din lăcomie că-i aduce venite.

În combaterea sa dl Moldovan zice: „Vreau să ating și eu o chestiune similară“, un fapt, care e următorul:

„La anul 1910, la sărbătoarea Precurarei un preot-protopop on. gr. or. cu știrea și asistența preoțimii din întreg protopopiatul a oumpărat o icoană din orașul învecinat și sfințindu-o cu asistența tuturor preoților a decretat-o făcătoare de minuni. Motivele adevărate sunt ușor de înțeles, dar pe față se spune, că lucrul acesta s'a făcut, pentru credințioșii să nu mai peregrineze la o mănăstire gr. cat. din apropiere. După sfințirea icoanei a urmat apoi o petrecere până dimineața, iar sfârșitul a fost de tot nedemn pentru preoți“.

Cum vedem, dl Moldovan pune acest caz cu sfințirea icoanei alături cu grozăviile susținute de dl Cholnoky. Adevărul e însă că sunteți, să servească dlui Cholnoky cu acest caz concret întru sprijinirea grozăvelor superstiții, ce acesta cu atâta nedreptate și cu atâta răutate le aruncă în fața poporului român!

Este din oale sfârșit trist acest rol al dlui Moldovan, când la apărută să arată combatând pe dl Cholnoky, iar de fapt să năzuiește a-l sprijini. Această atitudine este cu atât mai condamnată, cu cât cazul concret îl prezintă într-o

Moaștele și Icoanele făcătoare de minuni sunt toate în mâinile clerului negru. La acest motiv de cinstire pentru mănăstiri se mai adaugă încă unul: Rușilor le place să-și aleagă locul de vecință odihnă în apropiere de mormântul unui Sfânt. În felul acesta mănăstirile au ajuns în scurt timp cele mai aristocratice și mai căutate locuri de înmormântare. Ca și în occident, în Rusia a domnit mult timp obiceiul, ca la apropierea morții, principii și boieri să îmbrace shima monahală și să fie înmormântați în mănăstire. Astăzi cei din Petersburg se ceartă de-a binele pentru un loc în cimitirul Alexandru Nevski sau, dacă asta e imposibil, pentru un loc în mănăstirea Sfântului Serghe de la Strelna pe țărmurile golfului finlandic.

Mai populate încă de cât mănăstirile de călugări sunt cele de maice. Tot mai mult crește numărul femeilor care îmbrace shima monahală. Cele mai multe maice provin din familiile de preoți și de nobili, de asemenea însă și din clasa regastorilor și a societății mijlocii. Aproape toate mănăstirile de maice trăsesc din milostenile, pe care le adună maicele care outreieră ținuturile în acest scop, sau și din munca proprie a maicelor.

formă, cere de loc nu corespunde adevărului, și deci calumniează preoțimea întregă din un tract gr. or. român, învinuindu-o, că propagă superstiții la poporul român.

Notez, că dl Moldovan în articolul său nu numește nici pe preotul-protopop onor gr. or. și nici comuna, în a cărei biserică s'a săvârșit sfințirea icoanei și nici protopopiatul, la care aparțin preoții gr. or. asistenți la actual sfințire. Eu cred însă, că sub preot-protopop onor gr.-or. m'a înțeles pe mine, care sunt preot gr. or. în parohia Diug, iar sub preoții asistenți, pe preoții din protopopiatul Deșului, de care se ține și parohia mea Diug. Sub mănăstirea gr. cat. din apropiere a înțeles mănăstirea gr. cat. română din Nicula, în apropierea orașului Gherla.

În această credință reflectez la conținutul celui articol cu privire la sfințirea icoanei și la petrecerea ținută cu aceea ocaziune, despre al cărei sfârșit se susține, că „a fost de tot nedemn pentru preoți“.

Cazul cu sfințirea icoanei în chestiune este următorul:

Prin ordinul protopresbiterului tractual Teodor Hermann din Deș, dttu 8 Iulie 1910 Nr. 281, conferența preoțescă anuală din acest tract a fost convocată pe 20 Iulie (2 August) 1910 în parohia mea Diug. Deși a fost convocată pe altă zi și nu pe ziua Adormirii Precurarei, când se fac peregrinajii la mănăstirea din Nicula. La acel dat însă conferența nu s'a putut ține din cauză, că în acea vreme s'a întâmpnat în acest ținut o ezundare de apă, despre care s'a scris și prin ziare și care a ruinat și dus podurile de peste pârăle și apele, cari cad în drumul ce duce la Diug. Terminul întinerii conferenței s'a fixat apoi pe 14/27 și 15/28 August 1910, adică pe ziua Adormirii Născătoarei de Dumnezeu, când s'a și ținut și când mi-am ținut și eu jubileul meu de 30 ani al preoției.

În aceea zi a Adormirii Precurarei, la liturgie, la timpul potrivit, eu și preoțimea prezentă din tract în frunte cu protopresbiterul tractual am sfințit în biserică o icoană a Precurarei așa, precum, după ritual oriental, trebuie sfințită ori ce icoană vrednică de a fi așezată în biserică; deci s'a săvârșit un act strict ritual, impus de canoane și prevăzut ca obligator în euhologionul bisericii răsăritului. Icoana aceasta a fost donată bisericii noastre de un binefăcător gr. cat., prin urmare n'a fost oumpărată.

La finea liturgiei parohul Gavril Micu din Gălgău a ținut în biserică o predică despre patima și păcatul urei, în care nici cu un cuvânt nu a amintit despre această icoană, necum e', ori roii, ceilalți preoți, să o fi decretat ca făcătoare de minuni. Nimănui dintre noi nici prin minte nu ni-a trecut așa ceva și nici aceea, ca în escuns ori pe față să spunem și să lucrăm pentru împedecarea credințioșilor dela peregrinajul la mănăstirea din Nicula.

Dl Moldovan, când a scris despre sfințirea icoanei amintite, sau a fost rău informat, sau apoi informațiunea primită o a utilizat cu tendențiozitate. Dănsul, ca bărbat de știință, trebuia să controleze datele primite și apoi să scrie purul adevăr, pentru a nu se compromite, ca în cazul de față. Controlarea o putea face cu atât mai ușor, cu cât comuna Diug este învecinată cu comuna sa natală Căianulmic, unde tatăl deale e preot și unde adeseori vine, fără a ține, — încât am auzit, — nici barem o predică poporului român de acolo, care, în dorul său de a auzi învățături bune și folositoare, cu deosebire la înmormântări, mă chiamă pe mine, să i țin cuvântări. —

Petrecerea despre care oam cu răutate scrie dl Moldovan, că a avut „sfârșit de tot nedemn pentru preoți“, a fost o petrecere separat pentru inteligența, ce m'a onorat ca prezența sa la jubileul meu preoțesc și separat pentru poporul meu, care m'a jubilat. Ambele au decurs în cea mai exemplară ordine și la ele au asistat pe lângă preoții noștri gr.-or., și protopresbiterul gr.-or. tractual și preotul gr.-cat. Ioan Oltean din Suciu de sus, ambii bărbați deștepti, cu trecere mare la poporul românesc din acest ținut și exemple vii de moralitate creștină în toată puterea cu vântului, cari pot mărturisi de ceea ce au văzut atunci la petreceri și cari de sigur nu ar fi as'at la ele, dacă acelea ar fi fost nedemne de preoți.

Acesta e adevărul. L-am spus în adevărata sa lumină, pentru ca onoratul public român să-și poată forma convingerea și să poată constata, pe a cui parte este dreptatea.

Teodor Cotușiu
paroh gr.-or. român
în Diug.

Din protopresbiterate.

Convocare.

Prin aceasta convoc conferența preoțescă pe Sâmbătă în 29 Octomvrie v. la Brad cu următoarea:

Ordine de zi:

1. Serviciul divin la 8 ore p. m. Vor funcționa parohii: Ioan Juroș, Aron Roman și Ioan Bolot. Predica o va rosti parohul Sebastian Rusin.

2. Deschiderea conferenței în sala gimnazială.

3. Constituirea conferenței și constatarea prezențelor.

4. Cetirea ordinațiunilor și rezoluțiunilor consistoriale, cari privesc cercul de lucrare al conferenței.

5. Reflexiuni asupra modului:

a) cum s'a ținut serviciul divin,
b) cum s'a ținut predica.

6. „Despre muzica bisericească“, tractat de Ioan Matei.

7. Raport din partea fiecărui paroh despre cum a îndeplinit cele 12 puncte din „Sfaturile arhieresc“. Temă dată de Veneratul Consistor prin circularul din 9 August p. c. Nr. 6656 Bis. 1911.

8. Raport din partea fiecărui paroh despre activitatea sa în cursul anului trecut.

9. Proiect de constituire a preoțimii din tract în grupări religioase.

10. Alegerea comisiei pentru pregătirea programei conferenței viitoare.

11. Închiderea conferenței.

Brad, la 24 Septemvrie 1911.

Vasiliu Damian
protopresb.

Convocare.

Prin aceasta convoc onorata preoțime din tractul Cohalmului în conferență preoțescă pe ziua de 7 Noemvrie v. a. c. în Cohalm.

Programă:

1. La 8 ore dimineața sfta liturgie celebrată de preoții Ioan Grecean și Ilariu Enciv. Predică de preotul Dumitru Șca.

2. Deschiderea conferenței și constituirea biroului.

3. Discuție asupra serviciului divin și asupra predicii rostită.

4. Comunicarea rezoluțiunilor consistoriale asupra concluderilor conferenței trecute. Alte comunicări.

5. „Cum a împlinit preoțimea cele 12 puncte din sfaturile arhieresc“. Temă dată de Ven. Consistor și lucrată de preotul Ioan Dumitrescu jun. — pe baza rapoartelor speciale. Fiecare preot e ținut a înainta la of. ppeș raport în chestiune până cel mult în 20 Octomvrie st. v. a. c.

6. „Din trecutul comunei Troașul-Român cu deosebită considerație la trecutul bisericii și al școalei“, temă lucrată pe bază de isvoare acreditate, de preotul Ioan Dumitrescu jur.

7. Cari sunt cauzele sporirii anevoioase la Români, cari locuiesc între Sasi, și cum s'ar putea ele deătura? temă lucrată de preotul Ioan Grecean.

8. Statorirea temelor pentru conferența viitoare.

9. Închiderea conferenței.

Cohalm, în 1 Octomvrie 1911.

Ioan Bercean
adm. protopresb.

Convocare.

Prin aceasta convoc conferența preoțescă a tractului Târnavă pe ziua de Luni în 7/20 Noemvrie a. c. în biserică gr.-or. română din Suplac, cu următorul

Program:

1. La 8 ore dimineața serviciu divin cu chemarea Duhului Sf. Vor servi preoții Ilie Ioanoviciu, George Dănilă și Iuliu Hăder, iar Traian Popa va predica.

2. Deschiderea conferenței, constatarea celor prezenți și constituirea biroului.

3. Discuție asupra serviciului divin și a predicii.

4. Comunicarea rezoluțiunilor consistoriale Nr. 15099 Bis. din 16 Martie 1910, asupra conferenței trecute.

5. Deliberare asupra punctelor cuprinse în Circularul Consistorial Nr. 1782 Bis. d n 1 Martie a. c. transpus preoțimii cu Nr. 327 of. prot.

6. Deliberare asupra circularului Nr. 3020 B. în cauza înființării unei „Foi Poporale“.

7. Fiecare preot va raporta în scris până în 15 Octomvrie asupra temei: „Cum a îndeplinit preoțimea cele 12 puncte din

sfaturile arhieresti* conform Cero. Nr. 6656 Bis. a. c. (și cuprinsă în pastorală Nr. 7983 din 1909).

8. Temă „Cum se poate mai ușor îmbunătăți starea materială a poporului, avându-se în vedere creșterea de vite, lucrarea pământului mai rațional și din acestea cum s'ar putea înduplea mai ușor la înființarea de fonduri“, de parohul Iuliu Moldovan.

9. Deliberare asupra grupărei religioase a preoțimii (S. 16. din instrucțiune).

10. Propuneri.

11. Vizitarea arhivei parohiale conform concludsului conferinței anterioare.

12. Inchiderea conferinței.

Cetateadebaltă, 30 Sept. 1911.

Nicolae Todoran
protopresb.

Moarte tragică.

Vin a raporta, că Dumineca trecută a fost înmormântat unul dintre cei mai buni și mai harnici învățători din tractul Cohalmului: tânărul *Partenie Mihăilă* din Dăisoara. Abia a ajuns etatea de 25 ani și moartea nemiloasă prin mâna unui neferisit i-a răpus viața. În Vinerea aceleiași săptămâni nefericitul „boltaș cel tânăr“ I. Bucuța sosind beat acasă din Cohalm, după ce și-a pus foc la boltă a eșit în uliță pușcând prin întunecare. La strigătul de alarmă al oamenilor ce alergau la foc — alergă și inv. *Partenie Mihăilă* urmat de câteva femei; — dar abia face vreo 50 de pași dela casa lor, și cade lovit de un glonț — în urma căruia la moment moare. Uoigașul care fără se știe ce face — din cauza beției — și care în viața lui nu avusese nimic cu învățătorul — la strigătul de spaimă al celor adunați în jurul mortului, ajutat de întunecare, a dispărut și nici până azi nu se știe despre el că unde e. Bietul inv. azi e sub grație rece, unde îl jalește și plânge tânărul soție, apoi tatăl și mama sa, cari și-au pierdut pe singurul lor fecior, nădejdea și mângâierea bătrânețelor, unchiul său, părintele Mihăilă, care își pusese toată nădejdea în el, neamurile îndurerate, sătenii, cari când mergeau la biserică aflau mângâiere în cântările sfinte executate de corul format de el în 4 voci. Il jaleau apoi colegii săi, pe cari totdeauna era în stare să-i face veseli și a le alunga norii grijiilor. Serviciul funebrel a fost oficiat de părintele *Bloga* din Jibert și *Bucza* din Ștenuș. Răspunsurile au fost executate de corul învățătorilor prezenți. Căvântarea funebrelă a ținut-o părintele *Bloga*, luându-și ca motto: „Caine, Caine, sângele fratelui tău cere răsplătire“. Iar în numele colegilor săi a vorbit cu multă căldură învățătorul I. *Manișu-Popa* din Comana-de-jos, care prin espunerea durerii pe care o simțese colegii mortului a înduioșat pe ascultători. Sioriul decedatului a fost condus la mormânt de 6 învățători în jalnicele plângeri ale tuturor. Mângâiere să le trimită bunul Dumnezeu obidaților părinți, scumpei sale soții, unchiului și tuturor celor ce l-au iubit.

Coalegii.

Cum să ne apărăm contra răcelii.

Cu ivirea frigului este foarte actuală întrebarea: Cum avem să ne apărăm împotriva răcelii? A purta haine călduroase, nu este de ajuns. De multeori ne îmbolnăvim toamă fiindcă purtăm haine prea călduroase. Un distins profesor de medicină zice, că apărarea cea mai bună contra răcelii este îngrijirea sistematică a corpului și îmbrăcăminte potrivită. Hainele prea calde ne înfălbăntă și ne fac să asudăm; în cazul acesta chiar și un vânt mai mic poate să ne cauzeze o tuse, un guturai, sau o îmbolnăvire mai serioasă. Cine se spală zilnic cu apă rece și nu se ferește de aerul răcoros, nu se poate răci ușor. Boala „influenței“ ce bântuie mai ales iarna și primăvara, se naște cu deosebire din împrejurarea, că corpul acoperit cu haine groase este cu totul ferit de aer. Băile dese sunt necesare și în vreme de iarnă; însă după o baie caldă trebuie neapărat să luăm dușuri răci, — atunci n'avem să ne răcim nici odată după astfel de băi. Ne mai apărăm împotriva răcelii, dacă aerisim bine odăile în fiecare zi de două ori: dimineața când ne sculăm și seara înainte de a ne culca, pentru că plămânii să se deprimă cu aerul răcoros și curat. Sunt mulți oameni, cari dorm iarna și vara cu ferestrele deschise. Acesta sunt cei mai sănătoși și nu se jăluiesc niciodată de răceli. Firește, ca să poți dormi cu ferestra deschisă, trebuie mai întâi să-ți otălești corpul; iar otăleșirea are să se facă în zilele calde ale verii și nu iarna.

NOUȚĂȚI.

Serbare în Brașov. Duminecă s'a ținut în sala festivă a gimnaziului nostru brașovean serbarea *Sfintei Sofii*, patroana școlilor centrale române din Brașov. După serviciul divin, școlarii, profesorii și alți publici s'au întrunit la gimnaziu, unde părintele protopop Dr. Vasile Saftu a săvârșit sfințirea apei, iar dl V. Neguț, profesor a rostit un cuvânt ocazional. A mai vorbit părintele protopop în Saftu, îndemnând tinerimea la muncă în școală, în școlile elevilor, condus de profesorul G. Dima, a executat câte o rugăciune la începutul și la sfârșitul serbării.

Adunări populare. Aderenții partidului național român din comitatul Brașovului sunt invitați la *adunare populară* pe Vineri în 27 Octomvrie n. în Brașov; cei din comitatul Târnavei mici și din comitatele învecinate pe ziua de 29 Octomvrie n. în *Dicio-Sănmărtin*. Programul obișnuit. — În 26 Octomvrie n. c. la orele 11 din zi, se ține *adunare populară în Săini*, comitatul Sătmărușului, în curtea hotelului „Coroana“, iar la 29 Octomvrie n. la orele 2 d. a. în comuna Chevereșul-mare, comitatul Timiș (Banat).

Consistoriul superior bisericesc al României se întrunește zilele acestea în sesiune ordinară de toamnă. După terminarea lucrărilor consistoriului, se va deschide apoi sesiunea de toamnă a sfântului sinod, care va avea de astădată să facă propuneri, cu privire la îndeplinirea scaunului vacant de Mitropolit-Primat și de episcop la Roman.

Pentru scopuri culturale au dat în anul trecut (1910) băncile sasești sumele următoare: Casa de păstrare generală din Sibiu 300.000 coroane; institutul de credit fonciar tot din Sibiu 112.000 coroane; casa de păstrare din Brașov 77.000 cor., cea din Sighișoara 21.000 cor. și cea din Mediaș 4000 cor. ca să nu înșirăm și pe celelalte, cu sume mai mici. Când vom putea înregistra și din partea băncilor noastre astfel de jertfe însemnate aduse pe altarul culturii naționale române?

† **Dr. Stefan Erdélyi**, medic, fruntaș al Românilor din Orăștie, a decedat Marți, în 17 Octomvrie n. în etate de 60 ani. A fost înmormântat Joi, cu mare pompă. Odihnească în pace!

Nou ziar. Primim cele dintâi două numere ale ziarului „Le Courrier du Danube“, ziar politic, literar, artistic, economic și financiar. Poartă numirea de organ francez independent. Apare în București la 1 și 15 a fiecărei luni. Abonamentul pe an: 25 lei pentru străinătate.

Post de medic. În 6 Noemvrie st. n. 1911 va fi alegerea de medic cercual în comuna fruntașă *Tohanul vechi*, un post de nou înființat, de care se țin comunele: Tohanul vechi și nou, Polana mărel, Holbav și Zărnești, toate comune românești. Un tânăr medic român și-și putea aștepta un bun viitor. Salarul fix este 2450 de coroane, — afară de aceasta primește lemne de foc. Rugărilor se înainteză la prețura din Bran (Törösvár) până în 27 Octomvrie n. a. c.

Hymen. *Teodora Ulman* și *Stefan Perian*, absolvent de teologie și preot ales, aduc la cunoștință serbarea religioasă a cununiei lor, ce se va ține Duminecă, în 9/22 Octomvrie n. c., în biserica gr. or. română din Vârșet.

— *Dăsoara Armida Popescu*, cu dl *Dr. Remus Pașca* adv. își anunță celebrarea cununiei religioase, care va avea loc Duminecă, 29 Octomvrie st. n. 1911 la orele 4 după amiază, în biserica catolică greco-orientală din Sibiu.

Avansament. Din Viena se scrie, că avansamentul pe Noemvrie a. c. în statul major va fi de astă dată foarte favorabil. — În statul major ofiterii astăzi ajung cu 30 de ani, în termen mediu, rangul de căpitan; la 38 de ani sunt majori, la 41 de ani subcoloneli, iar la 44 de ani coloneli.

Nenorocire. Marți după amiază s'au prăbușit schelele unei clădiri cu patru etaje în piața Rákoczy din Budapesta. Sfărâmăturile de grinzi și materialul de zidit — var, cărămizi și nisip — au îngropat 36 de lucrători, dintre cari mai mulți inși au fost omorâți, câțiva sunt greu răniți, alții mai puțin. Cauza prăbușirii ar fi construirea slabă și încălcarea peste măsură a schelelor.

Premiul Nobel. Un ziar din Stockholm scrie, că premiul Nobel pentru literatură se va acorda în anul acesta dramaturgului Maurice Maeterlinck.

Reprezentări festive în Bayreuth. Să vor organiza și în vara anului 1912 reprezentări wagneriene. Repertoriul cuprinde: *Maestrii cântăreți* din Nürnberg, Parsifal și Inelul Nibelungelor. Reprezentațiile se încep în 22 Iulie, și durescă până în 20 August. Prețul unui bilet este 25 mărci, adică 30 coroane.

Surpare de pământ. Pe linia căii ferate Lugos-Ilia, între stațiile *Margina* și *Coștei*, s'a întâmplat o surpare a drumului ferat. Repărățile vor dura zece zile. Circulațiunea persoanelor se face până atunci prin transbordare.

Casa fatală. În Petersburg cunoaște fiecare om casa fatală din Fontana nr. 16. Este proprietatea statului și a fost locuită mai în urmă de ministrul președinte *Stolipin*. Casa aceasta, ani de-a rândul, a adus nenorociri asupra tuturor locuitorilor săi. Născut cu 32 de ani aci a fost omorât de revoluționari adjutantul general *Mesențov*, unchiul doamnei *Stolipin*. Urmașul lui, generalul *Potașov*, a născut în aceeași casă; ministrii *Sipiagh* n și *Pleve* au eșut victime răsunării mihliștilor. Noul ministru președinte rusesc, *Cocovțev* a renunțat să se mute în casa nenorocită din Fontana nr. 16, care deocamdată este cu totul părăsită.

Consituire. Societatea de lectură „*Andrei Șaguna*“ din Sibiu s'a constituit pe anul 1911/12 în sesiunea ținută la 2/15 Octomvrie 1911 sub prezidul *Prea-Cuv. Sale Dr. Eusebiu R. Roșca*, director seminarial, în locul următor: Președinte: *Dr. Nicolae Balan*, profesor seminarial. Vicepreședinte: *Grigorie Vermeșan*, cleric c. III. Notar I. Ioan Magda, cleric c. III. Notar II. Aurel Ștefan, cleric c. I. Casar: Ioan Cioca, cleric c. II. Controloar: Vasile Dabau, cleric c. III. Bibliotecar: Ioan Sandu, cleric c. II. Vicebibliotecar: *Silvia Teșosu*, cleric c. I. Econom: *Ilarion Bratu*, cleric c. II. Membri în comisiunea literară: *Petru Chiroa*, cleric c. III. *Alexandru Man*, cleric c. III. *Ilie Paștină*, cleric c. III. *D'Onisie Băcur*, cleric c. II. *Mircea Oprea*, cleric c. II. *Romul Popa*, cleric c. II. *Constantin Bodea*, cleric c. I. *Iosif Indrieș*, cleric c. I. *George Rimbaș*, cleric c. I.

Pustiirea șerpilor și a fearilor. Statistica publicată zilele acestea de guvernatorul din India arată că în anul 1910 au murit în India 22-500 de oameni mușcați de șerbi veninoși (cu trei mii mai mult decât în anul precedent). Au eșut jefiți tigrii 850 de persoane, leoparzii au omorât 350 de oameni, lupii 320, urșii 110. Au mai murit, afară de acestea, și 93-000 de animale domestice. Dimpotrivă, oamenii în 1910 pustiți: 91-000 șerpi, 5000 leoparzi, 3100 lupi, 2300 urși, 1400 tigri.

Al 190-lea. Cassariatul „*Reuniunii române de înmormântare sibieni*“ a plătit ajutorul statutar după răposatul membru *Paraschiva Talmăcean*, soție de econom. Acesta formează eșul al 190-lea de moarte în sinul „*Reuniunii române de înmormântare din Sibiu*“.

La „Reuniunea română agricolă sibiană“ au fost primiți următorii membri ordinari: *Ioan Hanzu*, polițai și *Ioan Dancu* mare proprietar, ambii din Săcel; *Nicolae Răchitan*, capelan în Găleş, *Andrei Bărsăanu*, președintele „*Asociațiunii*“, *Ioan Lasită*, primar, *Avram Sava*, *Longin Băncu*, învățători *Ioan Lasită*, paroh și *Nicolae Henegaru* comerciant, toți din Lanorâm, *Nicolae Todor*, vice-notar în Orlat, *Romul Vintilă*, econom în Sibiu.

Un concurs. Autoritățile de supraveghiere asupra minorilor din orașul *Cașovia* au publicat un concurs de 3000 coroane pentru următoarea lucrare: „Cum să se poarte cu succes lupta împotriva alcoolismului în Ungaria?“ Concuranții vor arăta: stricăciunile morale și materiale, pricinuite de alcoolism în statul nostru; lupta purtată în lumea civilizată contra relelor produse de băuturile spirituoase; problemele ce au să rezolve astăzi învățătorii, preoții, judecătorii, funcționarii administrativi, societatea și guvernul, ca să învingă alcoolismul; propuneri concrete să vor face pentru a izbui în lupta aceasta în toate direcțiile. Terminal de concurs este 30 Mai 1912. Acordarea premiului se face în toamna anului 1912. Amănunte se dau în cancelăria autorității amintite din Cașovia.

Nou soi de asigurare. În Newyork se va înființa o societate de asigurare pentru eșuri de divorț. Atât bărbații, cât și femeile, în caz când se despart, au să primească o rentă.

Concert în Reghin. Comitetul filial al Societății pentru foud de teatru român în Reghin dă un mare concert în 23 Octomvrie 1911 st. n. la orele 8 seara în sala cea mare a hotelului orașenesc din Reghin, cu concursul domnului tenor dramatic de operă *Nicu Corfescu* și d-na *Maria Corfescu*. Acompaniamentul la pian îl face d-șoara *Alexandrina Ceușan*. După concert urmează dans.

Teatru.

Programul zilelor apropiate e următorul: Sămbătă drama studentescă „*Filia hospitalis*“, Duminecă d. a. „*Glick bei Frauen*“, farsă, seara „*Der fidele Bauer*“, operetă. Luni „*Der Gardeoffizier*“, comedie. Marți „*Filia hospitalis*“ și Mercuri opereta „*Zigeunerliebe*“.

Oficială.

Neavând provocarea dela 19 Martie a. c. nr. 3520 Plen. — rezultatul dorit, ne îndreptăm cu rugămintea pe această cale către toți intelectualii noștri obligați prin concludsul sinodal nr. 62/910 a contribui la **fondul cultural arhidiecezan**, cari însă nu s'au achitat de datorința lor, ca până la finea anului curent să trimită la casa arhidiecezană cotizația ce li s'a cerut prin adresă specială.

Cărți și reviste.

Contabilitatea la societăți colective, comandată și la societăți pe acțiuni, de I. C. *Panțu*, Brașov, tip. Ciurcu et Comp. 1911. Un vol. 8° mare, 68 pp. De vânzare la Librăria Arhidiecezană în Sibiu.

Hermann și Dorotea, de Goethe, traducere în hexametri de *Maria Bănușescu*, Brașov, editura Librăriei Ciurcu, 1911. Un volum de 73 pp. Caprinde: Soarte și milă, Hermann, Cetățenii, Mama și fiul, Omnirea, Pasul vremii, Dorotea, Hermann și Dorotea, Desnodământul. — De vânzare la Librăria Arhidiecezană. Prețul: franco 85 bani.

Cosinzeana revistă literară ilustrată, redactată în Orăștie de Seb. *Bornemisa*. A apărut nr. 1 din 15 Oct. 1911 cu poezii de: I. U. Soricu, V. Eftimiu, Vioara din Bihor, V. Stoica, S. Bornemisa; nuvele și povestiri de: Mih. Gașpar (o năvelă istorică), Ecaterina Pitiș (o traducere), Al. Ciura și V. A. Urechis. Are și câteva bune ilustrații. O rubrică, „*Flori de o zi*“, cuprinde notițe, noutăți și alte mărunțuri interesante. Redacțiunea acestei reviste pentru familia anunță, că publicațiunea „*Cosinzeana*“ va fi o copilă sânguinoasă și cuminte, care se va năzui să imprăștie împrejurul său numai zimbete, lumină și încredere. Primul număr se prezintă în condițiuni promițătoare, atât în ce privește materialul literar, cât și ilustrațiile. Abonamentul revistei, care apare de douăori pe lună, este până la sfârșitul anului 1 cor., în străinătate 2 cor. Adresa: „*Librăria Națională*“, S. Bornemisa în Orăștie.

„Luceafărul“, revistă literară și artistică nr. 20. 1911, a apărut cu următorul sumar bogat și variat: Octavian Goga: *Drumul unui cucuitor*; Aurel Vlaicu: I. U. Soricu: *Reminiscență* (poezie); Tiberiu Oradu: O sorisoare. Maria Cuntan: *Elegie* (poezie); Sandu A. Hodoș: *Cântec de toamnă* (poezie); I. N. Părușescu: *Clipe* (poezie); Dări de seamă: Il. Chendi: I. Dregoslav: *Povestea trăsnetului*. M. S.: *Michail Eminescu: Quelques poésies traduites en français par Al. G. Scutzo*. Cronică: *Ideii de reformă în educația fetelor*. Este luxal îndreptățit? Aniversări și festivități jubilare. Centenarul seminarului din Sibiu. Frazz stereotipe. Observațiile cetitorilor. Plagiatul „*Luceafărului*“. Sărbarea teatrului a „*Reuniunii soralilor Români*“. Reviste și zăre. Cincizeci de abonamente gratuite. — Posta Redacției. — Bibliografie. Ilustrații: *Satul Bințiș*. Casa în care s'a născut *Vlaicu*. Un interior al casei bătrânești. Curtea casei: *Tatăl și fratele Ion*. Aeroplanul nr. II. al ing. *Vlaicu*. În sbor deasupra *Câmpului Libertății* în Blaj. *Ingin. A. Vlaicu* în aeroplan. Sborul ing. *Vlaicu* în Blaj la o înălțime de 700 m. *Ingin. Vlaicu* în Sibiu luptându-se cu vântul.

Nr. 615/1911.

(398) 2-3

Concurs.

Pentru întregirea posturilor învățătoresci din comunele mai jos însemnate, tractul protopresbiterial al Abrudului, se descrie concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

1. **Bucium-Cerbu**, salar fundamental 400 coroane din repartitie, cuartir, $\frac{1}{4}$ jugăr grădină și 2 stângini de lemne.

2. **Soharu**, salar fundamental 352 coroane, cuartir, $\frac{1}{4}$ jugăr grădină și lemne de foc.

Integritatea la suma prescrisă de lege și cvincvenalele pentru ambele posturi se va cere dela stat.

Cei ce doresc să concureze sunt invitați a se prezenta în comune spre a face cunoștință cu poporul.

Cererile de concurs instruite conform regulamentului în vigoare, să se înainteze subsemnatului oficiu în termenul arătat.

Abrud, 28 Septembrie 1911.

Oficiul protopresbiterial al Abrudului în conțelegere cu comitetele parohiale.

Petru Popovici
protopresb.

Nr. 440/1911.

(394) 3-3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de învățător, din comunele mai jos numite, se descrie concurs, cu termen de 15 zile, dela prima publicare în acest jurnal.

1. **Ciugudiu**, cu salar: 600 cor. (200 cor. din un loc al școlii, 400 cor. din repartitie) restul cerut dela stat; cuartir în edificiul școlii și relut de grădină.

2. **Inuri**, cu salar: 600 cor. din repartitie, restul cerut dela stat; cuartir în edificiul școlii și grădină.

3. **Păclisa**, cu salar: 600 cor. din repartitie, restul cerut dela stat; cuartir în edificiul școlii și grădină.

La toate trei posturile cei aleși vor fi datori a instrui elevii în cântările bisericești și a-i conduce în Duminici și sărbători la biserică, unde va cânta cu ei la sf. liturgie.

Cererile de concurs se vor înainta subsemnatului oficiu protopresbiterial, în termenul indicat, fiind poștiți concurenții a se prezenta înainte de alegere la biserică spre a cânta și a se face cunoscuți poporului.

Alba-Iulia, 26 Septembrie 1911.

Of. protopresbiterial rom. gr. or. al tractului Alba-Iulia, în conțelegere cu comitetele parohiale.

Ioan Teculescu
protopresb.

Se arendează

pe timp de 12 ani o moșie a unui grof, cu pământ excelent. teritor de 2500 jugăre castrale, din cari 1500 jugăre e loc de cosit (fână) și de pășune, iar 1000 jugăre loc de arat.

Preferiți sunt proprietarii de oi cu capital suficient.

Moșia are o poziție frumoasă în cel mai bun comitat al Ardealului, în apropierea unei stațiuni a căilor ferate.

Cu informațiuni detaliate servește

Akontz Márton

(404) 1-4

Kolozsvár

Király utca 20 szám.

Culegători-tipografi.

Pentru Tipografia arhidiecezană din Sibiu se caută 2-3 culegători români, cari să fie inițiați și în lucrări de axidență. Primirea se face momentan.

Városmajor-Sanatorium și Hydrotherapie

26 odăi aranjate foarte modern, supraveghiere medicală constantă.

Telephon 88-89

Birou central, stabiliment medical:
Budapesta, Ferencz-körut 29

Consultațiuni dela orele 8-9 a. m. și 4-5 p. m.

[448] 40—

Director-șef

Dr. Cosmutza.

Cancelarie administrativă și biuro de informațiuni

în

Budapesta.

Procur și dau informațiuni în toate afacerile procesuale, extraprosesuale, administrative și comerciale, mijloace de împrumuturi personale, ipotecare și amortizaționale ieftin și în scurt timp; mijloace de cumpărări, vânzări, exarandări de bunuri, mașini, motoare, și alte recheste economice; finanțez parcelări de mori, exoperez ajutoare de stat pentru preoți, învățători, școale și pentru cumpărarea de izlaze și pășuni; efectuează tot felul de comande comerciale eventual și la bursă prompt, pe lângă taxe moderate și anticipația pentru corespondență. (84) 24—

Dr. Constantin Manea,
advocat diplomat.

VIII. Aggteleki-u. 10., I. 7. Telefon 171-27.

Picături de stomach ale lui Brády

cu
Maica Domnului de Mariazell

ca marcă de scutire

de aceea numite „Picături de stomach de Mariazell”, sunt probate în decurs de 30 ani și aflate ca cel mai bun mijloc contra ori ce fel de greutate la mistuire, arsură în stomach, constipație, durere de cap și stomach, greață, colică, insomnie, anemie și galbinare etc. Se găsește în farmacii cu prețul — 90 bani și C. 1-60. 6 sticle cu C. 5-40, 3 sticle duble C. 4-80, trimite franco fabricantul C. Brády, farmacia „La Regele Ungariei”, Viena I. Fleischmarkt II. Depot Nr. 5. — A fi cu atenție la marca de scutire cu Maica Dnui de Mariazell, embalage roșie și subscriere ca aici pe clișeu. (4) 19-25

În Sibiu se află în depozit la: August Deutsch, Carl Morscher, Guido Fabritius.

Căștigul cel mai mare ev. 600,000 M. **Anunț de noroc!** Căștigurile le garantează statul.

Invitare la participarea Șanselor de câștig

garantate de statul Hamburg a marelui loterii de bani în care

9 mil. 841,476 Mărci
cu siguranță trebuie câștigate!

Căștigul cel mai mare într-un caz foarte norocos:

Mărci 600,000

anume:	Cășt. principale la
Mărci 560,000	Mărci 300,000
" 550,000	" 200,000
" 540,000	" 100,000
" 530,000	" 60,000
" 520,000	" 50,000
" 515,000	" 45,000
" 510,000	" 40,000
" 305,000	" 30,000
" 303,000	" 20,000
" 302,000	" 15,000
"	" 10,000

f. a. m. d.

In total conține loteria, care constă din 7 clase, 100,000 losuri cu 48,405 câștiguri și 8 premii, așa că aproape

jumătate din toate losurile trebuie să câștige

Căștigurile se urcă clasă cu clasă și anume cel mai mare câștig din cl. I. e event. M. 50,000, acela al cl. a 7-a event. M. 600,000.

Prețul oficial al losurilor cl. I. sunt:

Los întreg	Jumăt. de los	Sfert de los
M. 6 (K 7)	M. 3 (K 3-50)	M. 1-50 (K 1-75)

Planul oficial de tragere provăzută cu emblema statului, din care se văd depunerile pentru următoarele clase, precum și lista exactă a câștigurilor, le trimite la cerere înainte gratis și franco.

Fiecare participant primește după tragere lista oficială de tragere.

Căștigurile se solvesc prompt pe garanția statului. Totodată rog comande cel mult până în

27 Octombrie.

Samuel Heckscher senr.

Cassă de bancă în Hamburg 36.

A se rupe aci.

Coupon de com. către Dl Samuel Heckscher senr. Cassă de bancă, Hamburg 36.

Trimiteți-mi { un los întreg la M. 6— (K 7—)
" de jum. la M. 3— (K 3-50)
" un sfert de los la M. 1-50 (K 1-75)

Adresa:

Suma o primiți alăturat { Prin mandat postal { Ce nu corespunde a
Ridicați-o prin ramburs { se șterge.

(389) 6-16

Bănci de școală folosite

încă în stare foarte bună, sunt ieftin de vânzare la

Wilhelm Connerth

(403) 1-3

Sibiu

Strada Gușteriței Nr. 53.

Admoniare!

Société des Papiers Abadie.

Ivindu-se în timpul din urmă diverse falsificate a marcei tuburilor noastre foarte plăcute și de toți cunoscute

RIZ ABADIE (Riz doré)

rugăm onorata noastră clientelă a fi cu atenție la numele Abadie, de oarece falsificatele să silească a fi cu alte numiri înlocuite. Vă sfătuim deci să fiți precauți la cumpărarea vreunei imitațiuni fără valoare, căci contra acestora vom interveni cu toate mijloacele legale permise! Société des Papiers Abadie. (124) 15-52

O vai!

La tusa, răgușală și mucărie ajută repede și sigur.

Trăiască!

„Pastilele de piept ale lui Egger”

au gust bun, și nu influențează asupra apetitului.

Un carton 1 coroană și 2 coroane.

Carton de probă 50 bani.

Deposit general și de expedare:

O să mă înnece această tusa rea! **Farmacia „Reichspalatin”.**

Budapesta, VI. Váci-körut 17.

Pastilele de piept ale lui Egger m'au scăpat repede!

Se găsește în Sibiu la: Guido Fabritius, Carol Morscher, Carol Müller, E. Rummler, Carol Priessel, Au- (372) 5-26 gust Deutsch; în Sebeș la: Wilhelm Lederhiller, Ludwig Binder, farmacia.

Premiat cu medalia cea mare la expoziția milenară din Budapesta în 1896.

Tarnătoria de clopote și fabrică de scaune de fier pentru clopote

ANTONIU NOVOTNY

în Timișoara-Fabrică

se recomandă spre pregătirea clopotelor nou, cum la turnarea de nou a clopotelor stricate, spre facerea de clopote întregi, armonioase pe lângă garanția de mai mulți ani, provăzute cu ajustări de fier bătut, construite spre a le întoarce cu ușurință în orice parte, îndată ce clopotele sunt bătute de o latură, fiind astfel mântuite de crepare. Cu deosebire sunt recomandate (278) 47-52

Clopotele găurite

o invenție proprie și premiată în mai multe rânduri. Aceste clopote, cari sunt provăzute în partea superioară — ca violina — cu găuri ca figura S, au ton mai intensiv, mai adânc, mai limpede, mai plăcut și cu vibrație mai voluminoasă de cât clopotele turnate după sistemul vechiu, astfel că un clopot patentat de 327 kg., este egal în ton cu unul de 461 kg turnat după sistemul vechiu. — Mai departe se recomandă pentru facerea de scaune de fier bătut, de sine stătătoare, pentru preadjustarea clopotelor vechi cu ajustare de fier bătut, ca și spre turnarea de toace de metal. Prețouranturi ilustrate gratis.

A XXIX-a ces. reg. priv.

LOTERIE DE CLASĂ

110.000 losuri.

55.000 câștiguri.

Tot al doilea los câștigă.

Căștigul cel mai mare:

1.000,000	200,000	80,000
600,000	100,000	70,000
400,000	90,000	60,000

și așa mai departe.

La clasa I-ă

tragerea în 16 și 17 Noemvrie.

Recomandă și trimite losuri originale cu prețurile oficiale de

los original:	$\frac{1}{8}$	$\frac{1}{4}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{1}$
pentru cor.	1-50	3—	6—	12—

Colectura principală

JULIUS FRIEDE & Co.

SIBIU

Str. Cîsnădiei 1

BRAȘOV

Str. Mănăstirii 23.

Comandele se efectuează în modul cel mai simplu prin mandat poștal! La dorință losurile se expediază și prin rambursă. La cerere chequri postale, precum și planuri de joc se trimit gratuit și franco. Informațiuni gratuite. (405) 1-4